

UDÁLOSTI

Duchovní proudy v současném umění

Bienále uměnovědného kolokvia
při festivalu FORFEST 2015

ZDENKA VACULOVIČOVÁ

Vednech 23. – 25. 6. 2015 se v rámci XXVI. ročníku festivalu FORFEST uskutečnilo další pokračování třídní mezinárodní konference – bienále uměnovědného kolokvia *Duchovní proudy v současném umění*, tentokrát se stručným podtitulem: *Vize budoucnosti*. Po letech mapování příčin současného stavu umění se organizátoři rozhodli posunout téma bienále k otázkám, kam směřuje současný vývoj, co očekává dnešní člověk od světa umění. Ve fokusu zájmu zde stále zůstávají aktuální přesahy hudby a výtvarného umění. Účastníci z osmi zemí Evropy (Irsko, Německo, Polsko, Slovenská republika, Itálie, San Marino, Maďarsko a Česká republika) tvořili společně pestrou mezinárodní komunitu, která se v malebných prostorech Muzea Kroměřížska cítila velmi příjemně také díky blízkosti zahrad zapsaných ve světovém kulturním a přírodním dědictví UNESCO, jejichž romantický rámec dodal události potřebnou meditativní atmosféru.

Matthias Drude z německé Hochschule für Kirchenmusik v Drážďanech přijel s přednáškou s názvem *Budoucnost současné religiózní hudby*, kterou pojal v kontextu své vlastní tvorby. Nechybělo také zamyšlení nad budoucím financováním kultury v Evropě vyznívající skepticky v souvislosti s privátním sektorem a státními fondy. „*The conditions for the public funding of culture is getting more and more difficult, at least in Germany. A further problem of contemporary and future funding of culture are the europe-wide low interest rates on the capital market. Because of smaller incomes private foundations are not as able to be a supporter of the arts compared to the public funding, which also is ever decreasing [...]*“.

Massimiliano Messieri, italský skladatel působící na konzervatoři v Bologni a žijící v San

Marinu, kde (inspirován festivalem FORFEST) založil festival soudobého umění s názvem MaskFest, přednesl poněkud pesimistickou vizi *I had a dream* dovádějící ad absurdum myšlenku vítězství principů novodobé konzumní společnosti nad požadavky autentického umění vedoucí až k jeho zániku. V audio samplech pohotově řadil ukázky ze světové tvorby klasiků moderny 20. století do výmluvné konfrontace se soudobými hity popové scény. Srovnání, i když místy zdrcující, bylo zároveň nečekaně humorné i poučné. Zbývá dodat, že kritický nadhled Messieriho ostatních teoretických prací tvoří k jeho hudební tvorbě neobyčejně inspirativní pandán, otisk doby.

Budoucnost už máme za sebou (Několik úvah o minulosti, přítomnosti a budoucnosti hudby) zněl titul a podtitul přednášky Martina Flašara (Ústav hudební vědy, Masarykova univerzita, Brno). Z jeho myšlenek by stálo za to ocitovat anotaci: „*Dějiny hudby 20. století jsou plné příkladů obsesí budoucnosti na úkor přítomnosti. Jakoby budoucnost propůjčovala legitimitu hudebnímu myšlení přítomnosti. Tyto časy jsou už našťastí minulostí. Italští Futuristé, Arnold Schönberg, John Cage a další se stali exponáty ve výstavce předpovědi vývoje hudby a dnes více než kdy jindy nám připomínají, že jediná danost v hudbě je její minulost. Ta se může i nemusí stát zdrojem tvorby současnosti, zatímco budoucnost je pouhou projekcí našich představ a přání. Postmodernismus zahrnuje relativitu pokroku a linearity času. Z hlediska naší přítomnosti se zdá, že budoucnost již uplynula. Stará hudba se stala oblastí očekávaných objevů blízké budoucnosti (tj. nově objevených hudebních pramenů, nových interpretací, oživení speciálních technik hry apod.). Koncept Nového se stal v průběhu druhé poloviny 20. století zastaralým a omšelým. Stěží najdeme něco více obtěžujícího a nudného než imperativ Nového. Diktatura Nového byla Stravinským jednoduše*

Obr. 1 Irský výtvarník a malíř Tommy Barr se svým příspěvkem *From the Stone Age to the Troubles*.

nahrazena za svobodu Starého. Možná to byl on, kdo jako jeden z prvních rozpoznal důležitost tvůrčí svobody, která nemůže být v žádném případě nahrazena imperativem Nového [...]“.
Závažným vstupem do kolokvia byla přednáška Lenky Dohnalové (Institut umění Praha, Česká hudební rada), která stručně nastínila dosavadní historii Mezinárodní soutěže MUSICA NOVA pořádané Společností pro elektroakustickou hudbu. Vzpomněla mimo jiné také zásluhy skladatele poválečné generace symfoniků Miloslava Kabeláče, který v podmínkách plzeňského rozhlasu v roce 1969 inicioval vznik společnosti, jež má dnes úctyhodný mezinárodní dosah zahrnující desítky zemí z celého světa. Velmi precizně formulovala vývoj společnosti za posledních 25 let, kdy se krystalizovala postupná koncentrace na obsah umě-

leckého díla, zmínila uměleckou odpovědnost v současné záplavě na efekt stavěných projektů. Zdůraznila význam dlouhodobého směřování podpořeného zkušeností a naznačila možnosti další spolupráce. Její erudovaný přehled evropského dění v této oblasti doplněný audio-ukázkami spirituálně zaměřených skladeb se stal jedním ze stěžejních příspěvků konference.
Německý komponista a vůdčí osobnost festivalu v Regensburgu Widmar Hader už názvem svého vstupu *Lebensläufe* předznamenal, že půjde svým způsobem o retrospektivní ohlédnutí za vlastní tvorbou i dlouholetým organizačním úsilím. V textu vzpomněl mimo jiné také letošní 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, jehož památce věnoval jednu ze svých nejrozsáhlejších vokálně-instrumentálních kompozic.

Kunsthistorik Vladislav Grešlík z Prešovské University zdůraznil ve své přednášce *Tajomstvá prírody a ducha (Štefan Filep a jeho obrazy)* potřebnost návratu k původním kořenům tvorby. V Grešlíkově dlouholeté teoretické práci objevujeme často tento apel a podtón, který zní v dnešním vyprázdněném provozu umění se zvláštní naléhavostí.

Přední slovenská muzikoložka a klavíristka Elena Letňanová (Slovenská technická univerzita v Bratislave) přinesla kriticky fundovaný rozbor s názvem *Pytagorov rad v hudbe Juraja Beneša*. Autorka zde zúročuje svoje všestranné vzdělání (studovala mimo jiné matematiku) a s logikou sobě vlastní kombinuje bohaté interpretační zkušenosti s inovativním pohledem teoretika.

Irský výtvarník a malíř Tommy Barr (*From the Stone Age to the Troubles*) se po léta zabývá výtvarným zpracováním starověkých symbolů prehistorických památek. Irsko má bohatou a silnou tradici uměleckého dědictví. Možná více než v jiných zemích jsou zde symboly a vizuální metafory vetknuty do struktury společnosti a jsou ústředním smyslem lidské identity a spirituality. Ve své premiérové výstavě pro festival FORFEST v galerii U Artuše zpracoval odkazy na českou mytologii a symbolismus s názvem *Věčný kruh*.

Objevný a ve své formulaci velmi precizní byl vstup Aleše Havlíčka (Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem) s názvem *Kýč a ideologie*. Odhalení a pojmenování některých vžitých manipulativních postupů současné ideologie konzumu je dnes zdá se čím dál potřebnější.

Márton Barabás (Magyar Képzőművészeti Egyetem Budapest, Maďarská akademie výtvarných umění) doplnil svoji účast na kolokviu celou výstavou knižních objektů v místní knihovně Kroměřížska (*Book-Art-Objects*). Jeho knihy-objekty jsou často inspirova-

né hudbou. Použití písma či vlastní hmatový zážitek má pro něj volnou spojitost např. s hudbou Beethovena či Bartóka, stejně jako s vůní a obsahem knihy. Existuje zde pouze křehká, téměř nepostřehnutelná hranice mezi těmito světy. Autor vytváří interferenci obou vizuální metaforu hlubšího pochopení co je umělecký objekt a socha.

Maďarský skladatel Lajos Huszar (Budapest) přednášel o svém rozměrném orchestrálním díle *Passio et mors Domini nostri Jesu Christi*, které nahrál Hungarian National Chorus za doprovodu varhan (László Attila Almásy), bicích nástrojů (Zeno Láng, Zsolt Nagy, Csilla Györe) se sólisty (László Hominger – tenor, Lucka Magyesi Schwarz – soprán, Bence Asztalos a Kristián Cser – bas). Provedení řídil Matyáš Antal. Doplňující odpolední autorský pořad, jehož náplní byl poslech této kompozice, představil neobyčejně krásnou hudbu, zakotvenou v tradici obvyklého rozvržení pašijového dění. Inovací byla kombinace textů všech čtyř evangelistů s texty vybraných maďarských básníků. Přední český specialista na elektroakustickou hudbu Michal Rataj (Akademie múzických umění, Praha) představil projekt *Ars Acustica Palmarum jako zkušenost se soudobou hudbou v liturgii Květné neděle v chrámu Nejsv. Salvátora v Praze*. Z audio-vizuální dokumentace bylo jasné, že zde vzniká během posledních tří let vždy v pašijovém období velikonoc slibná umělecká komunita mající ty nejvyšší ambice. Přední čeští výtvarní umělci a hudebníci v kooperaci s teologem Tomášem Halíkem a jeho spolupracovníky se podílejí na zrodu nových idejí, skladeb i uměleckých artefaktů.

Historik umění Jan Buchta (Galerie výtvarného umění v Hodoníně) se ve svém příspěvku zamýšlel nad tématem *Duchovní aspekty výtvarného projevu a jejich reflexe ve výtvarné výchově*. Na jeho vystoupení účinně navazovala přednáška Hany Stehlikové-Babyrádové (Masarykova

univerzita, Brno) *Spirituální aspekty grafického a akustického projevu*. Zahrnovala výpověď o dlouhodobých zkušenostech práce se studenty cíleně orientované k hledání souvislostí výtvarného projevu s vnitřním zážitkem. Výsledkem tohoto směřování je nově vydaná obsažná publikace *Trasy (Výzkum historických a inovativních aspektů umění a edukace)* (Brno 2014), na niž se podílel široký kolektiv pedagogů Masarykovy univerzity Brno.

O rozsáhlém, avšak širší tuzemské veřejnosti stále málo známém obrovitém díle skladatele Františka Gregora Emmerta († 2015) detailně referoval muzikolog Vojtěch Dlask. Tématem jeho příspěvku bylo zejména 26 Emmertových symfonií, které komponistu řadí mezi přední světové autory. Zdá se, že přichází doba poněkud zralejšího zhodnocení zásadního přínosu skladatelů poválečné generace.

Skladatel Jiří Bezděk (Západočeská univerzita v Plzni) prezentoval několik příkladů z tvorby fotoinformelů Evy Hubatové s hudební symbolikou. Šlo o další rozvíjení počítačové grafiky tak, jak ji známe z devadesátých let 20. století se zapojením hudebních programů, které jsou dnes k dispozici.

Kněz Jan Balík (ředitel Sekce pro mládež České biskupské konference ČR) seznámil přítomné se *Směrnícemi ČBK pro používání liturgické hudby při bohoslužbách katolické církve (zvláště ve vztahu k mládeži)*, které byly nedávno zpracovány a vydány.

Přední polská komunistka Lidia Zielinska (Poznaň University, členka výboru festivalu Varšavská jeseň) se ve svém poslechovém workshopu s názvem *PLEONASMUS* poutavě a neformálně rozdělila o své zkušenosti s prací s mladými lidmi z akademického prostředí i s polskými ansámblí specializovanými na soudobou hudbu. Dotkla se zejména problematiky použití elektroakustických principů v kompoziční tvorbě.

Sama praxe pořádání festivalu soudobého umění si vyžádala vznik doplňujícího kolokvia, na němž by byly teoreticky formulovány přístupy jednotlivých autorů k vlastní tvorbě, jejímu směřování i zařazení do kontextu celkového vývoje. Platforma tohoto základního východiska se postupem let rozšířila o pohledy, úvahy a závěry odborníků působících v daných oborech a její užitečnost pro komplex současné umělecké scény je už zcela nepřehlédnutelná.

Ve dnech 23. – 25. 6. 2015 se v rámci XXVI.ročníku Forfestu uskutečnilo další pokračování třídní mezinárodní konference - bienále uměnovědného kolokvia "Duchovní proudy v současném umění", tentokrát se stručným podtitulem: Vize budoucnosti. Po letech mapování příčin současného stavu umění se organizátoři rozhodli posunout téma bienále k otázkám, kam směřuje současný vývoj, co očekává dnešní člověk od světa umění. Ve fokusu zájmu zde stále zůstávají aktuální přesahy hudby a výtvarného umění. Účastníci z osmi zemí Evropy / Irsko, Německo, Polsko, Slovenská republika, Itálie, San Marino, Maďarsko a Česká republika / tvořili společně pestrou mezinárodní komunitu, která se v malebných prostorách Muzea Kroměřížska cítila velmi příjemně také díky blízkosti zahrad UNESCO, jejichž romantický rámeček dodal události potřebnou atmosféru přemýšlení a meditací.

Matthias Drude z německé Hochschule für Kirchenmusik v Drážďanech přijel s přednáškou s názvem „Budoucnost současné religiozní hudby“, kterou pojal v kontextu své vlastní tvorby. Nechybělo také zamyšlení nad budoucím financováním kultury v Evropě vyznívající skepticky v souvislosti s privátním sektorem a státními fondy.

“The conditions for the public funding of culture is getting more and more difficult, at least in Germany. A further problem of contemporary and future funding of culture are the europe-wide low interest rates on the capital market. Because of smaller incomes private foundations are not as able to be a supporter of the arts compared to the public funding, which also is ever decreasing...”

Massimiliano Messieri – italský komponista působící na konzervatoři v Bologni a žijící v San Marinu (kde – inspirován festivalem Forfest - založil festival soudobého umění s názvem MaskFest), přednesl poněkud pesimistickou vizi „I had a dream“ dovádějící ad absurdum myšlenku vítězství principů novodobé konzumní společnosti nad požadavky autentického umění - vedoucí až k jeho zániku. V audio samplech pohotově řadil ukázky ze světové tvorby klasiků moderny 20. století do výmluvné konfrontace se soudobými hity popové scény. Srovnání i když místy zdrcující bylo zároveň nečekaně humorné i poučné. Zbývá dodat, že kritický nadhled Messierihovo ostatních teoretických prací tvoří k jeho hudební tvorbě neobyčejně inspirativní pandán, otisk doby.

„Budoucnost už máme za sebou. (Několik úvah o minulosti, přítomnosti a budoucnosti hudby)“ – zněl titul a podtitul přednášky Martina Flašara (Ústav hudební vědy FF MU Brno). Z jeho myšlenek by stálo za to ocitovat anotaci: „Dějiny hudby 20. století jsou plné příkladů obsesí budoucností na úkor přítomnosti. Jakoby budoucnost propůjčovala legitimitu hudebnímu myšlení přítomnosti. Tyto časy jsou už našťěstí minulostí. Italští Futuristé, Arnold Schönberg, John Cage a další se stali exponáty ve výstavce předpovědi vývoje hudby a dnes více než kdy jindy nám připomínají, že jediná danost v hudbě je její minulost. Ta se může i nemusí stát zdrojem tvorby současnosti, zatímco budoucnost je pouhou projekcí našich představ a přání.

Postmodernismus zahrnuje relativitu pokroku a linearity času. Z hlediska naší přítomnosti se zdá, že budoucnost již uplynula. Stará hudba se stala oblastí očekávaných objevů blízké budoucnosti (tj. nově objevených hudebních pramenů, nových interpretací, oživení speciálních technik hry apod.). Koncept Nového se stal v průběhu druhé poloviny 20. století zastaralým a omšelým. Stěžejní najdeme něco více obtěžujícího a nudného než imperativ Nového. Diktatura Nového byla Stravinským jednoduše nahrazena za svobodu Starého. Možná to byl on, kdo jako jeden z prvních rozpoznal důležitost tvůrčí svobody, která nemůže být v žádném případě nahrazena imperativem Nového...”

Závažným vkladem do kolokvia byla přednáška Lenky Dohnalové (Institut umění Praha, Česká hudební rada), která stručně nastínila dosavadní historii Mezinárodní soutěže MUSICA NOVA pořádané Společností pro elektroakustickou hudbu. Vzpomněla mimo jiné také zásluhy skladatele poválečné generace symfoniků Miloslava Kabeláče, který v podmínkách plzeňského rozhlasu v roce 1969 inicioval vznik společnosti, jež má dnes úctyhodný mezinárodní dosah zahrnující desítky zemí z celého světa. Velmi precizně formulovala vývoj společnosti za posledních 25 let, kdy se krystalizovala postupná koncentrace na obsah uměleckého díla, zmínila uměleckou odpovědnost v současné záplavě na efekt stavěných projektů. Zdůraznila význam dlouhodobého směřování podpořeného zkušeností a naznačila možnosti další spolupráce. Její erudovaný přehled evropského dění v této oblasti doplněný audio-ukázkami spirituálně zaměřených skladeb se stal jedním ze stěžejních příspěvků konference.

Německý komponista a vůdčí osobnost festivalu v Regensburgu Prof. Widmar Hader už názvem svého vstupu „Lebensläufe“ předznamenal, že půjde svým způsobem o retrospektivní ohlédnutí za vlastní tvorbou i dlouholetým organizačním úsilím. V textu vzpomněl mimo jiné také letošní 600. výročí upálení Mistra Jana Husa, jehož památce věnoval jednu ze svých nejrozsáhlejších vokálně-instrumentálních kompozic.

Kunsthistorik Vladislav Grešlík z Prešovské University zdůraznil ve své přednášce „Tajomstvá prírody a ducha (Štefan Filep a jeho obrazy)“ potřebnost návratu k původním kořenům tvorby. V Grešlíkově dlouholeté teoretické práci objevujeme často tento apel a podtón, který zní v dnešním vyprázdněném provozu umění se zvláštní naléhavostí.

Přední slovenská muzikoložka a klavíristka Elena Letňanová (STU Bratislava) přinesla kriticky fundovaný rozbor s názvem „[Pytagorov rad v hudbe Juraja Beneša](#)“. Autorka zde zúročuje svoje všestranné vzdělání (studovala mimo jiné matematiku) a s logikou sobě vlastní kombinuje bohaté interpretační zkušenosti s inovativním pohledem teoretika.

Irský výtvarník a malíř Tommy Barr ("From the Stone Age to the Troubles") se po léta zabývá výtvarným zpracováním starověkých symbolů pre-historických památek. Irsko má bohatou a silnou tradici uměleckého dědictví. Možná více než v jiných zemích jsou zde symboly a vizuální metafory vetknuty do struktury společnosti a jsou ústředním smyslem lidské identity a spirituality. Ve své premiérové výstavě pro festival FORFEST v galerii U Artuše zpracoval odkazy na českou mytologii a symbolizmus s názvem „Věčný kruh“.

Objevný a ve své formulaci velmi precizní byl vstup Aleše Havlíčka (Univerzita Jana Evangelista Purkyně) s názvem „Kýč a ideologie“. Odhalení a pojmenování některých vžitých manipulativních postupů současné ideologie konzumu je dnes zdá se čím dál potřebnější...

Márton Barabás (University of Fine Arts Budapest) doplnil svoji účast na kolokviu celou výstavou knižních objektů v místní knihovně Kroměřížska (Book-Art-Objects). Jeho knihy-objekty jsou často inspirované hudbou, použití písma či vlastní hmatový zážitek má pro něj volnou spojitost např. s hudbou Beethovena či Bartóka, stejně jako s vůní a obsahem knihy. Existuje zde pouze křehká, téměř nepostřehnutelná hranice mezi těmito světy. Autor vytváří interferencí obou vizuální metaforu hlubšího pochopení co je umělecký objekt a socha.

Maďarský komponista Lajos Huszar (Budapest) přednášel o svém rozměrném orchestrálním díle „Pašije“ (Passio et mors Domini nostri Jesu Christi), které nahrál Hungarian National Chorus za doprovodu varhan (László Attila Almásy), bicích nástrojů (Zeno Láng, Zsolt Nagy, Csilla Györe) se sólisty (László Hominger- tenor, Lucka Magyesi Schwarz – soprán, Bence Asztalos a Kristián Cser – bas). Provedení řídil Matyáš Antal. Doplnující odpolední autorský pořad, jehož náplní byl poslech této kompozice, představil neobyčejně krásnou hudbu – zakotvenou v tradici obvyklého rozvržení pašijového dění. Inovací byla kombinace textů všech čtyř evangelistů s texty vybraných maďarských básníků.

Přední český specialista na elektro-akustickou hudbu Michal Rataj (HAMU PRAHA) představil projekt „Ars Acustica Palmarum jako zkušenost se soudobou hudbou v liturgii Květné neděle v chrámu Nejsv. Salvátora v Praze“. Z audio-vizuální dokumentace bylo jasné, že zde vzniká během posledních tří let vždy v pašijovém období velikonoc slibná umělecká komunita mající ty nejvyšší ambice. Přední čeští výtvarní umělci a hudebníci v kooperaci s ThDr. Tomášem Halíkem a jeho spolupracovníky se podílejí na zrodu nových idejí, skladeb i uměleckých artefaktů.

Jan Buchta (historik umění, Galerie výtvarného umění v Hodoníně) se hluboce zamýšlel nad tématem „Duchovní aspekty výtvarného projevu a jejich reflexe ve výtvarné výchově“.

Na jeho vystoupení účinně navazovala přednáška [Hany Stehlíkové-Babyrádové](#) (Masarykova universita Brno) „Spirituální aspekty grafického a akustického projevu“. Zahrnovala výpověď o dlouhodobých zkušenostech práce se studenty cíleně orientované k hledání souvislostí výtvarného projevu s vnitřním zážitkem. Výsledkem tohoto směřování je nově vydaná obsažná publikace „Trasy (Výzkum historických a inovativních aspektů umění a edukace)“, na níž se podílel široký kolektiv pedagogů Masarykovy univerzity Brno.

O rozsáhlém avšak širší tuzemské veřejnosti stále málo známém obrovitém díle skladatele Františka Gragora Emmerta (+ 2015) detailně referoval muzikolog Vojtěch Dlask. Zabýval se zejména charakteristikou Emmertových 26 symfonií, které komponistu řadí mezi přední světové autory. Zdá se, že přichází doba poněkud zralejšího zhodnocení zásadního přínosu skladatelů poválečné generace.

Skladatel [Jiří Bezděk](#) (Západočeská univerzita v Plzni) prezentoval několik příkladů z tvorby fotoinformelů Evy Hubatové s hudební symbolikou. Šlo o další rozvíjení počítačové grafiky tak, jak ji známe z 90-tých let 20.stol. se zapojením hudebních programů, které jsou dnes k dispozici.

Kněz Jan Balík (ředitel Sekce pro mládež České biskupské konference ČR) - jako jediný na konferenci zúčastněný zástupce duchovního stavu - seznámil přítomné se „Směrnicemi ČBK pro používání liturgické hudby při bohoslužbách katolické církve (zvláště ve vztahu k mládeži)“, které byly nedávno zpracovány a vydány.

Přední polská komunistka Lidia Zielinska (Poznaň University, členka výboru festivalu Varšavská jeseň) se ve svém poslechovém workshopu s názvem „PLEONASMUS“ poutavě a neformálně rozdělila o své zkušenosti s prací s mladými lidmi z akademického prostředí i s polskými ansámblami specializovanými na soudobou hudbu. Dotkla se zejména problematiky použití elektro-akustických principů v kompoziční tvorbě.

Sama praxe pořádání festivalu soudobého umění si vyžádala vznik doplňujícího kolokvia, na němž by byly teoreticky formulovány přístupy jednotlivých autorů k vlastní tvorbě, jejímu směřování i zařazení do kontextu celkového vývoje. Platforma tohoto základního východiska se postupem let rozšířila o pohledy, úvahy a závěry odborníků působících v daných oborech a její užitečnost pro komplex současné umělecké scény je už zcela nepřehlédnutelná.

MgA. Zdenka Vaculovičová

During the dates of 23 - 25. 6. 2015 was held in the framework of XXVI. Festival Forfest the continuation of a three-day international conference - biennale of art history Colloquium "Spiritual Streams in Contemporary Art" - at this year with a brief subtitled: Vision of the Future. After years of mapping the causes of the current state of art, the organizers decided to move the theme of the biennale about theme where it is going current developments, what man expects from today's art world. In the focus of interest remains current overlaps music and fine arts. Participants from eight European countries / Ireland, Germany, Poland, Slovak Republic, Italy, San Marino, Hungary and the Czech Republic / formed together a varied international community that in the picturesque venue of the Museum of Kroměříž felt very comfortable – also due to the gardens of UNESCO, whose romantic framework added to this event necessary atmosphere of thinking and meditations.

Matthias Drude from German Hochschule für Kirchenmusik in Dresden came with a lecture entitled "The future of contemporary religious music," which was conceived in the context of your own creation. There was also reflection about the future of financing of culture in Europe, which was sounding rather skeptical in connection with the private sector and state funds.

"The conditions for the public funding of culture are getting more and more difficult, at least in Germany. A further problem of contemporary and future funding of culture is the Europe-wide low interest rates on the capital market. Because of smaller incomes private foundations are not as able to be a supporter of the arts compared to the public funding, which also is ever decreasing..."

Massimiliano Messieri - Italian composer working at the Conservatory of Bologna and living in San Marino (where - inspired by festival Forfest - founded the festival of contemporary art called MaskFest), gave a rather pessimistic vision, "I Had a Dream" leading to the idea of the victory of the principles of modern consumer society over the demands of authentic art - leading by style ad absurdum to its demise. He promptly ranked audio samples of compositions from the classics of world production modernism of the 20th century into witty confrontation with contemporary hits of pop scene. Comparison - although the overwhelming - was interesting, but also unexpectedly humorous and instructive. We must add that critical insight of other Messieri theoretical works creates together to his musical work extremely inspiring counterpart, fingerprint of time.

"The future is already behind us. (Some reflections on the past, present and future of the music) "- it was title and subtitle of lecture by Martin Flašar (Institute of Musicology, Masaryk University Brno). His thoughts would be worth it to quote from the annotation: "The history of 20th century music is replete with examples of obsessions future at the expense of the present. As if the future lent legitimacy to the presence of musical thinking. Those days are thankfully gone. Italian Futurists, Arnold Schoenberg, John Cage and others becomes exhibits in the drawer forecasts of music - and today more than ever, we are reminded that the only givenness in music is its past. This may or may not become a source of contemporary creating, while the future is only a projection of our wishes and desires.

"Postmodernism includes the relativity of progress and linearity of time. From the perspective of our presence, it seems that the future has already passed. Old music became areas of expected discoveries of near future (i.e. the newly discovered musical sources, new interpretations, special revival of techniques of play, etc.). Concept of New became during the second half of the 20th century outdated and shabby. There is hardly anything more annoying than a boring imperative of New. Stravinsky simply replaced dictatorship of New by the freedom of Old. Perhaps it was he who was among the first to recognize the importance of creative freedom that in any case can not be replaced by imperative of New..."

Major contribution to the colloquium was a lecture Lenka Dohnalová (Art Institute in Prague, Czech Music Council), which briefly outlined the history of international competition MUSICA NOVA organized by the Society for Electroacoustic Music. She remembered among others merits of composers of the postwar generation Kabeláč, which in condition of Pilsner Radio in 1969 initiated the establishment of the company, which has today an impressive international outreach involving dozens of countries around the world. She very precisely formulated a development of company for the past

25 years, when gradual concentration on the content of the artwork was crystallized; she mentioned artistic responsibility in the current flood of projects built only on effect. She stressed the importance of long-term orientation supported by experience and she indicated possibilities of further cooperation. Her erudite overview about European initiatives in this area accompanied by audio examples of spiritually oriented compositions became one of the main contributions of the conference.

German composer and leading personality of Festival in Regensburg Prof. Widmar Hader has named his entry "Lebenslauf". He foreshadowed that it will be a retrospective look back at his own work and many years of organizational effort. The text remembered among others this year's 600th anniversary of the burning of Jan Hus, to whose memory he devoted one of its largest vocal-instrumental compositions.

Art historian Vladislav Grešlík from Prešov University emphasized in his lecture "Secrets of nature and spirit (Štefan Filep and his paintings)" the need for a return to the original roots of creation. In Grešlík long-years theoretical work appears frequently this appeal and undertone, which sounds in today's emptied art activities with exceptional urgency.

Leading Slovak musicologist and pianist Elena Letňanová (STU Bratislava) has brought critically robust analysis called "Pythagorean councils in music Juraj Beneš." The author here makes good use of its all-round education (she studied mathematics among others) and combines her rich interpretation experience with innovative views of theoretician.

Irish artist and painter Tommy Barr ("From the Stone Age to the Troubles") for so many years he engaged in the processing of visual symbols of the ancient pre-historic monuments. Ireland has a rich and strong tradition of artistic heritage. Perhaps more than in other countries, there are symbols and visual metaphors embedded in the structure of society, and are crucial to the sense of human identity and spirituality. In his premiere exhibition for the festival FORFEST in the gallery Arthur Tommy created references to Czech mythology and symbolism called "Eternal Circle".

Very precise and revelatory was input by Ales Havlicek (University of Jan Evangelista Purkyně) called "Kitsch and Ideology." Unveiling and description of deep-rooted manipulative practices of current ideology of consumerism seems to be today more and more necessary...

Márton Barabás (University of Fine Arts, Budapest) completed his participation in the colloquium by a whole exhibition of book objects in the local Library of Kroměříž (Book-Art-Objects). His book-objects are often inspired by music, using your own fonts or tactile experience gives him a freedom in connection eg. with music of Beethoven or Bartok, as well as with aromas and content of the book. There is only a fragile, almost imperceptible boundary between these worlds. The author creates the interference of both visual metaphor for a deeper understanding of what is a work of art and sculpture.

Hungarian composer Lajos Huszar (Budapest) spoke about his dimensional orchestral work "The Passion" (Passio et Mors Domini nostri Jesu Christi), which recorded the Hungarian National Chorus accompanied by organ (László Attila Almasy), percussion (Zeno Lang, Zsolt Nagy, Csilla Győr) with soloists (László Hominger- tenor, Lucka Magyesi Schwarz - soprano, Bence Asztalos and Kristián Cser - bass). Performance was conducted by Matyáš Antal. Additional afternoon authorial program whose focus was listening to this composition, introduced extraordinarily beautiful music - grounded in the tradition of the usual layout of the Passion events. Innovation was a combination of all four evangelists texts with texts of selected Hungarian poets.

Leading Czech specialist in electroacoustic music Michal Rataj (Music Academy in Prague) presented the project "Ars Acustica Palmarum as experience with contemporary music in the liturgy of Palm Sunday in the church of Holy Saviour in Prague". It was clear from audio-visual documentation that during the last three years here arises in Easter Passion time promising artistic community having the highest ambitions. Prominent Czech artists and musicians in cooperation with ThDr. Tomáš Halík and his colleagues are involved in the birth of new ideas, compositions and artistic artifacts.

Jan Buchta (Art Historian, Gallery of Fine Arts in Hodonin) was deeply involved on the theme "Spiritual aspects of artistic expression and their reflection in art education."

After his presentation followed a lecture by Hana Stehlikova-Babyrádová (Masaryk University in Brno), "Spiritual aspects of graphic and acoustic speech." Lecture included statement about the long-term experience working with students with goal exploring the connections of artistic expression with inner experience. The result of this orientation is a newly released comprehensive publication "Routes". (Research of historical and innovative aspects of the arts and education), "in which participated wide team of pedagogues at Masaryk University in Brno.

About extensive but wider domestic public still little known works of composer František Gregor Emmert (+ 2015) reported in detailed way musicologist Vojtěch Dlask. He was talking about the characteristics of Emmert 26 symphonies, which ranks this composer among the world's leading authors. It seems to be that the time for more mature appreciation of the essential contribution composers of the postwar generation is finally here.

Composer Jiří Bezděk (University of West Bohemia in Pilsen) presented several examples of the creation of Eva Hubatová with musical symbolism. This was a further development of computer graphics, as it is known from the 90s of the 20th century, involving music programs that are currently available today.

Priest Jan Balík (director of Department of Youth Czech Bishops 'Conference Czech Republic) - as the only representative at the conference regarding spiritual status - presented the "Guidelines of the Czech Bishops' Conference for the use of liturgical music in worship service of the Catholic Church (especially in relation to young people)," which were processed and released recently.

Leading Polish composer Lidia Zielinska (Poznan University, member of the Committee of the Warsaw Autumn festival) in her listening workshop called „PLEONASMUS“ had informally divided about her experience of working with young people from the academic world and with Polish ensembles specializing on contemporary music. She touched a particular issue of application of electro-acoustic principles in compositional work.

Practice of organizing a festival of contemporary art necessitated the emergence of additional colloquium in which would be theoretically formulated approaches of individual authors to their own creation, their orientation and inclusion in the context of overall development. The platform of this basic starting point was over the years expanded by views, reflections and conclusions of professionals in their respective fields and its usefulness to the complex of contemporary music and art scene is already today quite evident.

MgA. Zdenka Vaculovičová